

תוכן העניינים

פתיחה

9

פרק ראשון: משוררת בקהל משוררים – התקבלות שירתה של

17 לאה גולדברג על ידי ביקורת זמנה

האומנם 'עזרת נשים'? – הצגת הסוגיה 17; "יפים ועצובים הם שיריה של לאה" – התנשאות ואינטימיות בביקורת על שירי לאה גולדברג 18; בין "שירות ענוגות-שקופות" ל"משורר בחסד" 22; "האינטלקטואלית בין משוררותינו" – רגש ואינטלקט בשירת גולדברג, על-פי הביקורת 24; "משוררת הנשמה הנשית" – בין דוברת שירית בדויה ובין דמות ביוגרפית 25; המשוררת כאמן יוצר – ביקורת ללא פניות מגדריות 27; ביקורת חיובית שאינה משוחררת מסטראוטיפים ומדיכטומיה מגדרית 28; המשוררת ודורה הספרותי 31

35 פרק שני: קול גברי או קול נשי? על שירים חוצי-מגדר

משוררת או משורר? 35; המחברת בתחפושת משורר – תגובות על הפולמוס הספרותי 39; דוברים חוצי-מגדר בשירים על זוגיות ואהבה 43; "שירי מסכה" בין-טקסטואליים חוצי-מגדר 46

פרק שלישי: סוד בדמות חידה – דמויות נשיות כאלוהיות תרבותיות

52 בשירים בין-טקסטואליים

אינטרטקסטים כמסכות – הערות פתיחה 52; "על אי הבדידות הנצחי" – המצפה והנבגדת 54 "כי כרת הכורת בגני אגדות" – בין לכלוכית ליפהפייה הנמה 58; "כל עברך נראה לך / נר שפכה בפנס" – אנטיגונה וסולוויג 66; "רק לא פכר על פני המים" 68

72 פרק רביעי: "לבנה היא ולא נאנה" – שיר השירים כחומר ביד היוצרת

לאה גולדברג על מסורת עברית ושירה 72; משקעי שיר השירים בשירתה המוקדמת של לאה גולדברג – האומנם שיח אהבה? 74; "הנך יפה, כעיתיי" – הציטוט הישיר מתוך שיר השירים ביצירת גולדברג 78; "שלקמה קטש גגך וגגך פורח?" – וריאציות חתרניות על פסוקי שיר השירים ועל נושא האהבה 80; "לבנה היא ולא נאנה" – היפוך מלא של פסוקי שיר השירים ביצירת גולדברג 84; לא רק אהבה – נוכחות שיר השירים בתודעתה וביצירתה של לאה גולדברג: הערות סיום 86

- 89 פרק חמישי: שירת הגוף – תשוקה נשית ומימושה**
המעטת "מטען החיים"? 89; "יִזְעַק בְּשָׂרֵי הַמֶּתְמַכֵּד: אֶת־הַי" – בין דיבור נרמז לדיבור גלוי 91; "גוֹפֵף גִּשְׁפָּף אֶלַי כְּסַעַר הַתְּזַמְרֵת" – ארוטיקה מתוזמרת 93; "בָּאתְ אֵלַי אֶת עֵינַי לִפְקֹחַ" – הגוף הגברי והארוטיקה הנשית 97; "כַּךְ רֵיחַ הַפְּרִיחָה הַמְּאַחֶרֶת / הַעֵיקַ עָלַי כְּגוֹף אֶהוּב וְזָר" – מטפוריקה ארוטית 100; "הַמֵּיִת מַעֲמָקִים שְׁלִבְשָׁרֵי" – תשוקה נשית ומימושה 104; "שְׂכָבָה הָאֶרֶץ בְּזֵרוּעוֹת שְׂמַיִם" – ארוטיקה עקיפה ביצירתה המאוחרת של לאה גולדברג 107
- 111 פרק שישי: קרון, מסע ומרחב לימינלי – על סמל אוניברסלי ותהליכי חניכה**
על רכבות, חניכה ולימינליות 111; הרכבת ככרונוטופ ספרותי בשירים מוקדמים של לאה גולדברג 119; מסעות חניכה ברכבות ברומנים של לאה גולדברג 121; כרונוטופ הרכבת – חניכה וסגירת המעגל 133
- 139 פרק שביעי: "ומעיר לעיר [...] אנודה עם שיר"**
מסעות מדומים והתנסות אורבנית 139; תפאורה שוקטת מול תהומות היגון – החוויה הברלינאית בשירת גולדברג 144; נופי עיר או נופי נפש? 148; "העיר שהיא תמיד עירך" – ערים נכריות וערים קרובות 157
- פרק שמיני: מקברי לילות אל אור הבוקר – על אימאז' "אובססיבי" אחד**
- 166 בשירת לאה גולדברג**
האימאז' האובססיבי 166; "מֵאַחֲרֵי עֲבִי־הַשְּׁחֹר לֹא יִשְׁקַר הַנֶּצֶחַ שְׁלֵאֹר" 167; בין לילה לבוקר – בלשון רבים 172; "שוב עולה השחר כְּבֵד מְנֹשָׂא" 176; שבחי הלילה, שבחי היום 179; שורשי התבנית הבינרית ה"אובססיבית" ביצירת לאה גולדברג 184
- 187 פרק תשיעי: אומרת שיר על סף המוות**
שירים על סף המוות בתרבות יפן ודוגמאות מן השירה העברית 187; זיקותיה של שירת לאה גולדברג המוקדמת והמאוחרת אל נושא המוות 190; "בְּכָל דְּבַר יֵשׁ לְפִחוֹת שְׂמִינִית שֶׁל מָוֵת" – המוות בשירי הספר **שארית החיים** 196; "מִחַר אֲנִי אָמוֹת" – שיריה האחרונים של לאה גולדברג 199
- 205 נספח: בעקבות לאה גולדברג וגיבוריה בברלין – מסע אישי וספרותי**
בדרך אל רחוב מוטץ 99 206; "על כן הלכתי לבדי לבית הקפה" 212; אל מחוז ה"סתם" – גרינאו 215; לאן נעלם סבסטיאנוס הקדוש 219; אולם ההרצאות מספר 300 224
- 237 ביבליוגרפיה**
- 247 מפתחות**